

نقد و نظر

برای «من فقط یک داستان کوتاه نوشته‌ام»
تصویر واقعی از مشکلات زنان

✚ قدسی خان بابایی در اولین

رمان خود سراغ موضوعی کاملاً

زنانه رفته است. داستانی زنانه

با همه جزئیاتی که از یک نگاه

زنانه ناشی می‌شود. داستان با

زاویه دید اول شخص روایت

می‌شود و از این منظر ما از

احساسات شخصیت‌های دیگر در طول داستان مطلع

نمی‌شویم. هرچند این زاویه دید محدود است اما

در مجموع نویسنده در خلق یک داستان نسبتاً

چفت‌وبست‌دار موفق بوده است. یعنی داستانی که در

آن با سفر قهرمانی شخصیت اول همراه می‌شویم و اتفاقاً

نویسنده در پایان هم او را در نقطه‌ای قرار داده که هم

منطقی است و هم ثبات دارد.

ایده نویسنده در این داستان شاید در نظر اول موضوع

مهمی به نظر نرسد اما در فرامتن آن اتفاقاً موضوع مهم

و دامنه‌داری است. در فصل اول راوی بی‌پرده برای

مخاطب فهرستی از کارهای ناتمامش رو می‌کند.

گو این‌که خداوندگار شروع یک کار و ناتمام رها کردن

آن است. حالا همین خانم متاهل و صاحب یک دختر،

قصد می‌کند یک داستان بنویسد.

حالا او باید به جنگ همه موانع برود که بخشی از آنها

درونی هستند و بخشی بیرونی. مانند مخالفت همسرش

علی که آن هم از نیمه‌تمام کردن کارهای قبلی نشأت

می‌گیرد. همسر راوی گمان می‌کند این هم یکی از چند

کاری است که زن هوس کرده شروع کند. اما راوی این

داستان شاید بیش از دیگران یعنی مادر و همسر و

دخترش، در پی این است که به خودش ثابت کند اهل

تمام کردن کار است. حالا هر چه می‌خواهد باشد.

نویسنده بی‌آن‌که گرفتار فحاشی و لگد انداختن به

مردان داستان زندگی راوی‌اش شود یک تصویر واقعی

از مشکلات پیش‌روی زن داستان ارائه و تلاش او را برای

پرسیدن از روی این موانع و نه حذف‌شان تصویر می‌کند.

او در این مسیر سخت البته گرفتار بدشناسی هم

می‌شود و بد هم می‌آورد اما به هر ضرب و زوری که هست

سعی می‌کند اوضاع را در دست بگیرد.

همان زمانی که مطمئن هستید نویسنده بناست

یک داستان تروتیمیز و بی‌فراز و فرود نه چندان سخت را

عرضه کند در صفحه ۱۰۸ ضربه را اول به راوی و در پی

آن به مخاطب وارد می‌کند.

شائبه خیانت همسر راوی برای زنی که الان همه

هم‌وغمش نوشتن شده ضربه کاری است و برای ماکه اصلاً

گمان نمی‌کردیم در یک سوم پایانی داستان برگ‌جدیدی

رو شود. من از یک باب بسیار خرسندم که خانم

خان بابایی سعی نکرده ادا در بیاورد و سنگی بزرگ را بلند

و داستانی نصفه‌ونیمه خلق کند.

همه اینها که محاسن کار ایشان

است به کنار اما به هر حال رابطه

راوی و همسرش و

شخصیت‌پردازی او همراه رابطه

مادر و دختری، راوی و مادرش و

راوی و دخترش اگر مورد توجه

بیشتری قرار می‌گرفت قطعاً با

داستانی بهتر روبه‌رو بودیم. ✚

آزاده جهان‌احمدی

منتقد ادبی

۱۱ توصیف درباره یک فروشگاه، حوالی باب‌الجواد حرم مطهر رضوی

عطر شبانه روز دل‌انگیز کاغذ و کتاب

دلیل ماهیت و هویت رضوی فروشگاه، کتاب‌های حوزه ادبیات دینی و تربیت دینی و زیارت، در جایگاه ویژه‌تر، متنوع‌تر و پرشماتری هستند.

۹ زیارت و سفر است و سوغاتی‌اش! چشم‌های زائران در خیابان‌های اطراف حرم مطهر، در

پی خرید سوغاتی می‌چرخد و می‌گردد. برای همین در انتهای قفسه‌های پرتعداد کتاب، در گوشه‌ای دنج از

فروشگاه، مجموعه‌ای از سوغات رضوی مانند قاب‌فرش‌های متبرک حرم رضوی، قاب‌کاشی متبرک،

سجاده‌های نفیس، زیور آلات و نوشت‌افزارهای مختلف و اسباب‌بازی عرضه می‌شوند که این مجموعه

از حدود ۱۰۰ تولیدکننده داخلی تأمین می‌شود و روی همه کالاها نوشته است: «ساخت ایران»

۱۰ یکی از ویژگی‌های جالب توجه فروشگاه کتاب رضوی، شبانه‌روزی بودن آن است. گرچه ما

عادت داریم کلمه شبانه‌روزی را برای داروخانه‌ها بشنویم اما این بار اگر در مشهد خون کتاب تان افتاد

و از بی‌کتابی بیمار شدید، سری به فروشگاه کتاب رضوی بزنید؛ آن‌هم در هر ساعتی که دوست داشتید.

۱۱ قطعا داروی درمان خود را خواهید یافت. تجربه عرضه کتاب در محیطی وسیع و ایجاد فضایی فرهنگی در مجاورت حرم، تبدیل به

تجربه‌ای شیرین و خوشایند هم برای زائران و هم برای مدیران فرهنگی آستان قدس شده است، از این رو

دومین شعبه از فروشگاه کتاب رضوی با کیفیت و کمیت بسیار بالا چند ماه پیش در مجاورت حرم حضرت

معصومه سلام‌ا... علیها افتتاح شد و تابلوی کتاب رضوی پس از مشهد، در قم نیز روشن شد. می‌توان

امید داشت که به زودی در مجاورت بقاع متبرک امامزاده‌ها، تابلوی فروشگاه کتاب رضوی هم یک به

یک روشن شود و عطری در فضا بپیچد به دل‌انگیزی عطر کاغذ نو.

به زائر جای و غذا می‌دهیم و ایستگاه‌های متعددی برای این منظور داریم، اما کتابفروشی‌های زیاد و بزرگ و مجهز برای زائر نداریم؟! تعداد کتابفروشی‌های خوب و پر و پیمان

۴ مشهد از ۳۰ تا تجاوز نمی‌کند که از این تعداد هم سهم انتشارات آستان قدس رضوی، قابل توجه

است و سید فرهنگی زائران و مجاوران رضوی را این انتشارات در نقاط مختلف مشهد پر می‌کند. اما این

بار قرار بود یک کتابفروشی متفاوت با همه آنچه تاکنون بوده، راه‌اندازی شود.

۵ برنامه‌ریزی‌ها برای تحقق این امر مهم شروع شد و در نوروز ۱۴۰۱ یکی از بزرگ‌ترین

کتابفروشی‌های مشهد در ورودی باب‌الجواد علیه‌السلام افتتاح شد. یک کتابفروشی با ابعاد، ویژگی

و استانداردهای یک کتابفروشی تراز با دنیایی از کتاب و کالای فرهنگی.

۶ در فروشگاه کتاب رضوی بیش از ۱۶ هزار عنوان کتاب از حدود ۷۰۰ ناشر داخلی و خارجی وجود

دارد. کتاب‌هایی در دسته‌بندی‌های موضوعی متنوع از علوم دینی گرفته تا تازه‌های ادبیات ایران و جهان،

روان‌شناسی و خودیاری، اخلاق و علوم روز و کتاب‌های کودک و نوجوان در زبان‌های فارسی و عربی و انگلیسی.

۷ یکی از بخش‌های ویژه این فروشگاه که به دلیل همجوار با حرم مطهر، بسیار

مورد استقبال و توجه است، بخش ویژه قرآن و ادعیه است که مجموعه متنوع و متفاوتی از مصحف شریف

قرآن و نفایس را به زائران حرم ملکوتی امام رضا علیه‌السلام هدیه می‌کند.

۸ از بین دریای کتاب موجود در فروشگاه، بیش از ۳۰ درصد کتب برای مخاطب کودک و

نوجوان است زیرا تلاش شده تا ناشران برتر این حوزه سهمی در قفسه‌های فروشگاه داشته باشند و البته به

۱ خیابان‌های منتهی به حرم امام رضا علیه‌السلام بوی نبات و زعفران می‌دهند. تعداد

زیادی مغازه کوچک و بزرگ در کنار هم قرار دارند که بخش

قابل توجهی از آنها زعفران و زرشک و نبات و آجیل

مشکل‌گشا به زائران می‌فروشند. تعدادی هم انگشتر و تسبیح، تعدادی چادر و جانماز و سجاده، بعضی از

مغازه‌ها هم پر شده‌اند از اسباب‌بازی‌های چینی و باعث می‌شوند گاهی بچه‌ها جیغ بکشند و برای رفتن مقاومت

کنند و پاهایشان را بر زمین بکوبند تا بالاخره پدر و مادر را برای خریدن یکی از آن اسباب‌بازی‌های پر از نور و

رنگ و صدافغان کنند. در این بین در پیاده‌روهای شلوغ و در میانه زائران کنجکاو و خوشحال و ذوق‌زده، گاه

جوانی را خواهی دید که قاب عکسی دستش گرفته و داد می‌زند: عکس یادگاری با حرم بارگاه بفرما!

۲ از سمت باب‌الجواد که بخواهی وارد حرم مطهر شوی، با شامه‌ای پر از عطر گل و گلاب و

زعفران، غرفه‌های آجری زیبایی در سمت راست خودنمایی خواهند کرد که از همه آن مغازه‌ها و

فروشگاه‌های کوچک و بزرگ دور حرم متفاوت است. یک فروشگاه بزرگ که عطری دل‌انگیز دارد: بوی کاغذ،

عطر کتاب... کتاب رضوی.

۳ آبان ۱۴۰۰ و در مراسم ویژه هفته کتاب، حجت‌الاسلام مروی تولیت آستان قدس

رضوی به سازمان علمی و فرهنگی آستان مأموریت داد تا بزرگ‌ترین و مجهزترین کتابفروشی مشهد را در

مجاورت حرم رضوی برپا کند تا در سید سوغات زائران، کتاب و گشت‌وگذار بین قفسه‌های کتاب هم رواج پیدا

کند. در آن جلسه حرف تولیت آستان این بود که چطور

عطیه هراتی‌مطلق

خبرنگار

